

Sygn. akt IV Ca 877/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 marca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Płocku IV Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Wanecka

SSO Barbara Kamińska

SSO Małgorzata Szeromska (spr.)

Protokolant: sekr. sąd. Anna Bałdyga

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 18 lutego 2016 r.

sprawy z powództwa Syndyka Masy Upadłości Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej spółka z o.o. w G. w upadłości likwidacyjnej

przeciwko Powiatowi (...)

o zapłatę kwoty 70.000 zł

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Rejonowego w Gostyninie z dnia 12 marca 2015 r.

sygn. akt I C 656/14

1. zmienia zaskarżony wyrok i zasądza od Powiatu (...) na rzecz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej spółka z o.o. w G. w upadłości likwidacyjnej kwotę 58.787,03 (pięćdziesiąt osiem tysięcy siedemset osiemdziesiąt siedem 03/100) zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 września 2014 r.
2. oddala apelację w pozostałej części;
3. zasądza od Powiatu (...) na rzecz Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej spółka z o.o. w G. w upadłości likwidacyjnej kwotę (...) (pięć tysięcy czterysta siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów procesu za obie instancje.

Sygn. akt IV Ca 877/15

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Gostyninie wyrokiem z dnia 12 marca 2015 r. oddalił powództwo Syndyka Masy Upadłości Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w G. w upadłości likwidacyjnej skierowane przeciwko Starostwu Powiatowemu w G. o zapłatę kwoty 70.000 zł (punkt 1) oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania, zasądzając od powoda na rzecz pozwanego kwotę 3.617 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego (punkt 2).

Powyższe rozstrzygnięcie zostało oparte na następujących ustaleniach i ocenie prawnej:

Starostwo Powiatowe w G. jest podmiotem tworzącym poprzednika prawnego powoda – (...) Zakładów Opieki Zdrowotnej w G. ((...) w G.). Zgodnie z Uchwałą nr (...) z dnia 14 listopada 2013 r. Rada Powiatu (...) wyraziła zgodę na jego przekształcenie w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie art. 59 ust. 4 i art. 69 ustawy o działalności leczniczej. Obowiązkiem podmiotu tworzącego było wówczas ustalenie wskaźnika zadłużenia samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej w oparciu o przychody ze sprawozdania finansowego za ostatni rok obrotowy oraz danych o zobowiązaniach i inwestycjach krótkoterminowych według stanu na dzień poprzedzający dzień złożenia wniosku o wpisanie spółki kapitałowej do rejestru przedsiębiorców (art. 70 ustawy o działalności leczniczej). Zgodnie z ustawą, jeżeli wartość wskaźnika zadłużenia wynosi powyżej 0,5 – podmiot tworzący, przed dniem przekształcenia, przejmuje zobowiązania samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej o takiej wartości, aby wskaźnik zadłużenia wyniósł nie więcej niż 0,5, natomiast jeżeli 0,5 lub mniej – podmiot tworzący może, przed dniem przekształcenia, przejąć zobowiązania samodzielnego publicznego zakładu opieki zdrowotnej (art. 72 ustawy o działalności leczniczej). Ponieważ zobowiązania Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w G. przekraczały wartość 0,5 wskaźnika zadłużenia, Zarząd Powiatu (...) w dniu 13 lutego 2014 r. podjął Uchwałę nr (...), zgodnie z którą przejął zobowiązania SPZOZ w G. według załącznika nr 1. Załącznik ten zawierał pozycję „subrogacja M.” na kwotę 4.965.319,37 zł i odnosił się do umowy subrogacji z dnia 29 marca 2011 r. zawartej pomiędzy (...) w G., a spółką (...) S.A. w Ł.. Jej przedmiotem było określenie terminów i sposobu spłaty zadłużenia uregulowanego przez (...) S.A. wobec wierzycieli (...) w G.. Tytułem zabezpieczenia spłaty należności wynikającej z umowy subrogacji (...) w G. wystawił weksel in blanco i przekazał go (...) S.A. Ten z kolei wobec braku zapłaty rat w terminie w dniu 11 kwietnia 2012 r. wypowiedział umowę, po czym w dniu 24 kwietnia 2012 r. wypełnił weksel zgodnie z deklaracją wekslową na kwotę 6.454.067,75 zł i wezwał (...) w G. do jego wykupienia pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Następnie w dniu 10 maja 2012 r. (...) S.A. z siedzibą w Ł. wystąpił do Sądu Okręgowego w Łodzi przeciwko (...) w G., sprawa toczyła się pod sygn. akt X GC 505/12.

Niezależnie od toczącego się postępowania sądowego strony próbowały polubownie zakończyć spór. Negocjacje dotyczyły też przywrócenia dobrowolnej spłaty rat wcześniejszej umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu 12 lipca 2010 r., na mocy której (...) S.A. udzielił (...) w G. pożyczki w kwocie 2.600.000 zł. Zabezpieczeniem tej umowy był też weksel in blanco. Podobnie jak w przypadku umowy subrogacji wobec braku zapłaty rat w terminie, (...) S.A. w dniu 6 kwietnia 2012 r. wypowiedział umowę i w dniu 11 kwietnia 2012 r. wypełnił weksel zgodnie z deklaracją wekslową na kwotę 1.406.567,51 zł i wezwał (...) w G. do jego wykupienia pod rygorem skierowania sprawy na drogę postępowania sądowego. Następnie w dniu 26 kwietnia 2012 r. (...) S.A. wystąpił do Sądu Okręgowego w Łodzi przeciwko (...) w G.. Postępowanie toczyło się pod sygnaturą akt X GC 386/12.

Postępowania, o których mowa wyżej, zostały prawomocnie umorzono wobec zgodnej woli stron.

Zadłużenie z tytułu umowy subrogacji oraz umowy pożyczki na dzień 20 lutego 2013 r. wynosiło 6.596.535,34 zł wraz z odsetkami w wysokości 78.474 zł i kosztami sądowymi 37.738,97 zł. Roszczenie z tytułu umowy subrogacji wynosiło 5.619.191,69 zł, zaś roszczenie z tytułu umowy pożyczki – 861.127,68 zł.

W dniu 26 lutego 2013 r. doszło do zawarcia Porozumienia nr (...) pomiędzy (...) w G. a (...) S.A. z siedzibą w Ł., na podstawie którego (...) uznał wszystkie roszczenia (...) S.A. zgodnie z wyliczeniem na dzień 20 lutego 2013 r. i zobowiązał się je uregulować zgodnie z harmonogramem stanowiącym załącznik nr 2 do porozumienia. W § 4 ust. 2 porozumienia zastrzeżono na rzecz (...) S.A. prawo dochodzenia pozostałych należności nieobjętych porozumieniem na drodze postępowania sądowego i egzekucyjnego. Zgodnie z § 8 ust. 3 – na zabezpieczenie spłaty (...) w G. przelał na rzecz (...) S.A. z siedzibą w Ł. wierzytelności przysługujące mu w stosunku do (...) Sp. z o.o. w L. z tytułu umowy dzierżawy zawartej w dniu 2 października 2012 r. do wysokości 35.000 zł miesięcznie. O cesji wierzytelności powiadomiono zarząd A. (...). Poręczycielem tego porozumienia był pozwany Powiat (...). Pomimo zawarcia tego porozumienia zobowiązania (...) w G. w dokumentach księgowych pozostały oznaczone jako umowa subrogacji i umowa pożyczki. Zapłata rat następowała zgodnie z ustalonym harmonogramem i była księgowana na poczet umowy pożyczki jako długu starszego. Łącznie na konto (...) S.A. z siedzibą Ł. do dnia 19 grudnia 2013 r. wpłynęła kwota

1.550.000 zł, na którą składało się: 10 wpłat po 35.000 zł oraz 2 wpłaty po 600.000 zł. Suma ta znacznie przewyższa wysokość zobowiązania z tytułu pożyczki wraz z odsetkami i kosztami sądowymi, które na dzień 20 lipca 2013 r. wynosiło 890.764,60 zł. Cała pożyczka nr (...) została spłacona do dnia 19 grudnia 2013 r. Do uregulowania zatem pozostała wierzytelność z tytułu umowy subrogacji, którą pozwany przejął na mocy Uchwały z dnia 13 lutego 2014 r. o przejściu zobowiązań na dzień 19 grudnia 2013 r. Przy czym pozwany nie poinformował (...) Sp. z o.o. z siedzibą w L. o odpadnięciu podstawy do dokonywania kolejnych wpłat po 35.000 zł na rzecz (...) S.A. z siedzibą w Ł..

(...) Sp. z o.o. w okresie od stycznia do czerwca 2014 r. przekazała na rzecz (...) S.A. z tytułu czynszu dzierżawnego łączną kwotę 210.000 zł. Powód w dniu 12 września 2014 r. wezwał pozwanego do zapłaty tej kwoty, jednak bezskutecznie. Powód domaga się zasądzenia kwoty 70.000 zł tytułem bezpodstawnego wzbogacenia. Do wzbogacenia tego miało dojść, dlatego że kwota 210.000 zł zamiast zasilić wierzycieli powoda i niwelować zadłużenie powoda trafiła na konto (...) S.A. w Ł. z tytułu umowy subrogacji odnowionej porozumieniem nr (...). Zachodzi więc związek między wzbogaceniem i zubożeniem oraz brak podstawy prawnej wzbogacenia. Zdaniem powoda związek ten zachodzi wtedy, gdy wzbogacenie i zubożenie zostały spowodowane tym samym zdarzeniem, które może polegać na jednej czynności faktycznej lub prawnej, ale może też się na nie składać kilka wzajemnie ze sobą powiązanych czynności dokonanych przez zubożonego, wzbogaconego lub przez osoby trzecie. Przejście w sensie ekonomicznym korzyści z majątku zubożonego do majątku wzbogaconego nie musi mieć charakteru bezpośredniego. Wystarczy przejście pośrednie, przez majątek osób trzecich, pod warunkiem, że "w drodze" nie doszło do zatarcia tożsamości korzyści i można nadal stwierdzić, że określona korzyść przeszła – jak w tym przypadku – z majątku zubożonego do majątku wzbogaconego.

Zdaniem pozwanego, na mocy porozumienia nr (...) zarówno umowa subrogacji, jak i pożyczki zostały wyeliminowane z obrotu prawnego, a spłata wynikających z nich zobowiązań odrębnie uregulowana. Badając moment wymagalności odnowionego świadczenia, należy zatem brać pod uwagę terminy wymagalności poszczególnych rat, zgodnie z pkt 4a porozumienia. Powód bez podstawy prawnej dowolnie księgował wpłaty z tytułu „spłaty zgodnie z porozumieniem (...)”. Poza wewnętrzną księgowością dłużnik nie manifestował wierzycielowi, na poczet którego zobowiązania dokonuje wpłat. Nie ma żadnej podstawy prawnej do twierdzenia, że po stronie pozwanego nastąpiło jakiegokolwiek przysporzenie tym bardziej, że z przysługującej powodowi wierzytelności regulowane było jego zadłużenie, nieprzejęte przez podmiot tworzący. Na rozprawie w dniu 4 lutego 2015 r. strona powodowa podnosiła, że zgodnie z ustawą o działalności leczniczej podmiot tworzący decyduje się na przejście zobowiązań, ustala zakres tych wszystkich zobowiązań, nie jest uprawniony do przejścia części danego zobowiązania. Skoro zatem Uchwała zawiera zapis, że powiat przejmuje wierzytelności, to oznacza, że przejmuje wierzytelności w całości. Z kolei pełnomocnik pozwanego podniósł, że treść porozumienia nie jest nowacją, konstrukcja tego porozumienia nie prowadzi do wygaśnięcia zobowiązania, jedynie eliminuje pewne umowy z obrotu prawnego.

W okresie od 20 grudnia 2013 r. do 27 czerwca 2014 r. w ramach prowadzonych postępowań egzekucyjnych dokonano zajęcia wierzytelności przysługującej (...) Spółka z o.o. w G. z tytułu dzierżawy. (...) Sp. z o.o. w L. przed przelaniem komornikowi zajętego czynszu potrącał kwotę 35.000 zł i przekazywał na rzecz (...) S.A. w Ł.. Stąd kwota, która wpływała do komornika sądowego na poczet długów (...) Spółka z o.o., była pomniejszona o 35.000 zł.

W ocenie Sądu Rejonowego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie daje bezspornych podstaw do ustalenia, że doszło do zredukowania długu pozwanego z tytułu porozumienia o kwotę 210.000 zł (6 x 35.000 zł) oraz kwoty zaspokojenia wierzycieli powoda w toku prowadzonych postępowań egzekucyjnych. Zdaniem Sądu pozwany przejął jedynie zobowiązanie z tytułu umowy subrogacji. Sam powód przyznał, iż porozumienie nr (...) stanowiło odnowienie i co za tym idzie w momencie jego zawarcia doszło do odnowienia zobowiązania i ostatecznego wygaśnięcia dotychczasowych dwóch wierzytelności przysługujących (...) S.A. w Ł. w stosunku do SPZOZ w G.. W przekonaniu Sądu istnieje zatem rozbieżność pomiędzy treścią uchwały dotyczącej przejścia zobowiązań, a rzeczywistym stanem prawnym, której w drodze niniejszego postępowania nie da się usunąć. Nie można zatem stwierdzić, że rzeczywiście doszło do zredukowania długu pozwanego kosztem braku takiej redukcji po stronie powoda. Podmiot tworzący ma obowiązek określenia, jakie zobowiązania ciążyą na przekształconym podmiocie, jednak nie można pominąć faktu, że wykaz zobowiązań został przygotowany przez poprzednika prawnego powoda. Dlatego to sam powód, będąc następcą

SPZOZ G., przyczynił się do powstania takiej sprzeczności. Nie może zatem z tego faktu wyciągać dla siebie korzystnych skutków prawnych.

Dodatkowo – jak wskazał Sąd – należy zauważyć, że w dniu 23 lutego 2015 r. syndyk dokonał sprzedaży przedsiębiorstwa wraz ze wszystkimi roszczeniami. Zatem nawet gdyby roszczenie to faktycznie istniało, to nie przysługuje ono już syndykowi, lecz nabywcy przedsiębiorstwa.

W konkluzji Sąd uznał, że powód nie wykazał przesłanek bezpodstawnego wzbogacenia i w związku z tym powództwo oddalił. O kosztach rozstrzygnął na podstawie art. 98 k.p.c.

Powód wniósł **apelację**. Zaskarżając wyrok w całości, zarzucił naruszenie przepisów prawa procesowego, które miało wpływ na wynik sprawy, a mianowicie:

1) art. 232 k.p.c. poprzez przyjęcie, że powód nie wywiązał się z obowiązku udowodnienia okoliczności, iż doszło do zredukowania długu pozwanego z tytułu porozumienia o kwotę 210.000 zł oraz kwoty zaspokojenia wierzycieli powoda w toku prowadzonych postępowań egzekucyjnych, podczas gdy powód zaoferował logiczne, wzajemnie uzupełniające się dowody potwierdzające, iż w rzeczywistości doszło do pomniejszania zobowiązania pozwanego kosztem zwiększania zobowiązania powoda w stosunku do wierzycieli,

2) art. 233 k.p.c. poprzez wyprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z nich niewynikających, sprzecznych z zasadami logicznego rozumowania i doświadczeniem życiowym i przez to przyjęcie, że to poprzednik prawny powoda przygotował wykaz zobowiązań stanowiący załącznik do uchwały o przejęciu zobowiązań, przez co przyczynił się do powstania sprzeczności, podczas gdy ze zgromadzonego materiału dowodowego nie wynika w żaden sposób, iż poprzednik prawny przygotował ów załącznik do uchwały o przejęciu zobowiązań, ponadto Sąd pominął okoliczność, iż obowiązek przygotowania wykazu zobowiązań spoczywa wyłącznie na podmiocie tworzącym,

3) art. 328 § 2 k.p.c. poprzez brak dostatecznego wyjaśnienia przesłanek niezastosowania w okolicznościach faktycznych sprawy art. 405 k.c., w szczególności brak wyjaśnienia, dlaczego w sytuacji stwierdzenia rozbieżności pomiędzy treścią uchwały dotyczącej przejęcia zobowiązań, a rzeczywistym stanem prawnym, Sąd nie może dokonać samodzielnych ustaleń prowadzących do uznania, iż do bezpodstawnego wzbogacenia pozwanego kosztem powoda doszło.

Wskazując na powyższe zarzuty, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez uwzględnienie powództwa w całości i zasądzenie na rzecz powoda kwoty 70.000 zł oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego za obie instancje.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania odwoławczego, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja jest częściowo zasadna.

Jak wynika z twierdzeń pozwu, powód domaga się zapłaty przez pozwanego łącznej kwoty 210.000 zł, na którą składa się suma przekazanych przez kontrahenta powoda (...) sp. z o.o. w L. kwot na rzecz wierzyciela powoda (...) S.A. w okresie od stycznia do czerwca 2014 r. (6 x 35.000 zł) z tytułu realizacji postanowień porozumienia nr (...). Przy czym niniejszym powództwem powód żąda zasądzenia od pozwanego kwoty 70.000 zł, która obejmuje przelane przez (...) sp. z o.o. na rzecz (...) S.A. przysługujące powodowi wierzytelności w kwotach po 35.000 zł w marcu i czerwcu 2014 r.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy, wbrew stanowisku Sądu I instancji, okazał się wystarczający do częściowego uwzględnienia powództwa. Wskazać należy, że swoje roszczenie powód wywodzi z treści art. 405 k.c., który stanowi, że kto bez podstawy prawnej uzyskał korzyść majątkową kosztem innej osoby, obowiązany jest do wydania korzyści w naturze, a gdyby to nie było możliwe, do zwrotu jej wartości (bezpodstawne wzbogacenie). W

judykaturze dominuje pogląd, że bezpodstawne wzbogacenie w rozumieniu art. 405 k.c. zachodzi wtedy, gdy w rezultacie określonej sytuacji następuje wzbogacenie jednej osoby kosztem innej osoby, czyli gdy zachodzi wzajemna zależność pomiędzy uzyskaniem korzyści majątkowej przez wzbogaconego a uszczerbkiem majątkowym doznany przez zubożonego. Sytuacja, w której dochodzi do wzbogacenia, może polegać na jednej czynności faktycznej lub prawnej, ale może się na nią składać kilka wzajemnie ze sobą powiązanych czynności dokonanych przez zubożonego, wzbogaconego lub przez osoby trzecie (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 6 listopada 2015 r., II CSK 870/14). Sąd Apelacyjny w Krakowie w wyroku z dnia 18 grudnia 2014 r., I ACa 1280/14, podkreślił, że ogólne przesłanki bezpodstawnego wzbogacenia należy rozumieć specyficznie w przypadku nienależnego świadczenia. Sam fakt spełnienia nienależnego świadczenia uzasadnia roszczenie kondykcyjne. W takim też przypadku nie zachodzi potrzeba badania, czy i w jakim zakresie spełnione świadczenie wzbogaciło osobę, na rzecz której świadczenie zostało spełnione (*accipiensa*), jak również czy majątek spełniającego świadczenie (*solvensa*) uległ zmniejszeniu. Uzyskanie nienależnego świadczenia wypełnia bowiem przesłankę powstania wzbogacenia, a spełnienie tego świadczenia przesłankę zubożenia.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, zgodzić należy się ze stanowiskiem powoda, iż doszło do wzbogacenia pozwanego z uwagi na to, że jego zobowiązanie w stosunku do spółki (...) uległo zmniejszeniu, przy jednoczesnym zubożeniu powoda, gdyż część przekazanych przez (...) sp. z o.o. należności na konto spółki (...) z tytułu cesji wierzytelności przysługującej powodowi zostało zaliczonych na poczet zadłużenia przejętego przez pozwanego, zamiast zredukować inne zadłużenia powoda. Niemniej jednak Sąd nie podzielił twierdzeń powoda, iż z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia może żądać od pozwanego zapłaty kwoty 210.000 zł. Sąd uznał natomiast, że strona powodowa uprawniona jest do żądania zasądzenia z tego tytułu kwoty 128.787,03 zł z powodów niżej wyjaśnionych.

W myśl art. 506 § 1 k.c. jeżeli w celu umorzenia zobowiązania dłużnik zobowiązuje się za zgodą wierzyciela spełnić inne świadczenie albo nawet to samo świadczenie, lecz z innej podstawy prawnej, zobowiązanie dotychczasowe wygasa (odnowienie). W doktrynie istnieje pogląd, że o kwalifikacji porozumień, przez które strony modyfikują łączący je stosunek prawny, decyduje zamiar odnowienia (*animus novandi*). Z cytowanego wyżej przepisu wynika, że przy nowacji strony muszą wyrazić zamiar umorzenia istniejącego zobowiązania. Zamiaru stron zawarcia umowy odnowienia nie można domniemywać, musi być on dostatecznie uzewnętrzniony. Możliwe jest jednak, aby zamiar nowacji był wyrażony w sposób dorozumiany, byleby był wyraźny, wskazując na wolę nowego i odmiennego sposobu spełnienia świadczenia, dogodnego dla obu kontrahentów. Sąd II instancji – podobnie jak Sąd Rejonowy – stoi na stanowisku, że w niniejszej sprawie w wyniku zawarcia w dniu 26 lutego 2013 r. porozumienia nr (...) pomiędzy Samodzielnym Publicznym Zespołem Zakładów Opieki Zdrowotnej w G. a (...) Spółką Akcyjną w Ł. doszło do odnowienia zobowiązań wynikających po pierwsze z umowy pożyczki nr (...) zawartej w dniu 12 lipca 2010 r. między (...) S.A. w Ł. a (...) w G., a po drugie – z umowy subrogacji z dnia 29 marca 2011 r. zawartej między tymi samymi podmiotami. Nie ulega bowiem wątpliwości, iż zamiarem stron porozumienia było uregulowanie na nowo warunków spłaty zobowiązań wynikających z umowy subrogacji i umowy pożyczki. W orzecznictwie podkreśla się niekiedy, że instytucja nowacji zakłada zawarcie umowy między dłużnikiem i wierzycielem, wskutek której dotychczasowe zobowiązanie wygasa, a powstaje nowe (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 11 lutego 2014 r., V ACa 661/13). W ocenie Sądu zawarcie porozumienia, mającego u swych podstaw dwa źródła zobowiązań, implikuje wniosek, że zarówno umowa subrogacji, jak i umowa pożyczki zostały wyeliminowane z obrotu i zastąpione jedynym zupełnie nowym zobowiązaniem. Oznacza to, że należność wynikająca z porozumienia należy traktować całościowo, co wynika też z faktu, iż ustalony został jeden harmonogram spłaty należności.

Zgodnie z § 4 porozumienia stan wymagalnych zobowiązań szpitala wobec (...) S.A. na dzień 20 lutego 2013 r. stanowił łącznie kwotę 6.596.532,34 zł, w tym: 6.480.319,37 zł z tytułu należności głównej, 78.474 zł z tytułu odsetek ustawowych oraz 37.738,97 zł z tytułu kosztów postępowania sądowego, zabezpieczającego i egzekucyjnego. W myśl postanowień uchwały nr 436/2014 Zarządu Powiatu (...) z dnia 13 lutego 2014 r. Powiat (...) przejął zobowiązania Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w G. według Załącznika nr 1: „Wykaz zadłużenia SPZOZ w G. przejmowanego przez Powiat (...) przed dniem przekształcenia, tj. na dzień 19.12.2013 r.”. Z załącznika tego

wynika zaś, że z tytułu „subrogacji M.” pozwany przejął należność w kwocie 4.965.319,37 zł. Nie sposób więc uznać, że pozwany odpowiada za całość zobowiązania wynikającego z porozumienia. Określenie użyte w załączniku, iż Powiat przejmuje zobowiązanie z tytułu subrogacji, w sytuacji gdy uprzednio doszło do odnowienia umowy subrogacji i umowy pożyczki należy, zdaniem Sądu, potraktować jako swego rodzaju niedokładność redakcyjną. Przyjąć bowiem wypada, że pozwany (sporządzający de facto wykaz zadłużenia szpitala) posiadał wiedzę, iż w miejsce uprzedniej umowy subrogacji zawarto porozumienie, obejmujące też należność z umowy pożyczki. Niezależnie jednak od tego, czy pozwany przejął zadłużenie tylko z tytułu subrogacji, czy też z umowy pożyczki, to niewątpliwie uznać trzeba, że jego odpowiedzialność za zobowiązania szpitala wobec spółki (...) ogranicza się do kwoty wskazanej w ww. wykazie zadłużenia.

Wobec powyższego Sąd uznał, że różnicę między całą kwotą wynikającą z porozumienia, tj. 6.596.532,34 zł a tą, za którą odpowiada pozwany (4.965.319,37 zł), winien uregulować powód. Różnica ta wynosi 1.631.212,97 zł. Z harmonogramu spłaty zobowiązań stanowiącego integralną część porozumienia nr (...) oraz niekwestionowanych przez pozwanego twierdzeń powoda wynika, że do dnia 19 grudnia 2013 r. (dzień przejścia przez pozwanego części zobowiązań szpitala) uregulowana została na rzecz wierzyciela (...) S.A. kwota 1.550.000 zł, w tym dokonano 10 wpłat po 35.000 zł z tytułu cesji wierzytelności przysługującej powodowi od (...) sp. z o.o. oraz 2 wpłat po 600.000 zł z tytułu poręczenia za zobowiązanie przez Powiat. Od stycznia do czerwca 2014 r. dodatkowo uiszczono na rzecz wierzyciela 210.000 zł. (...) sp. z o.o. w dalszym ciągu bowiem przekazywała miesięcznie na konto spółki (...) kwoty po 35.000 zł – zgodnie z postanowieniem zawartym w § 8 ust. 3 porozumienia. Powyższe oznacza, że powód spłacił zobowiązanie wynikające z porozumienia w łącznej kwocie 1.760.000 zł (1.550.000 zł + 210.000 zł), a zatem o 128.787,03 zł więcej niż był obowiązany (1.760.000 zł – 1.631.212,97 zł). W związku z powyższym, w ocenie Sądu, powód może domagać się zasądzenia od pozwanego jedynie tej kwoty, nie zaś 210.000 zł.

Niemniej jednak, jak już wspomniano na początku rozważań, niniejszym pozwem powód żąda jedynie zapłaty kwoty 70.000 zł za miesiące marzec i czerwiec 2014 r. Sąd Okręgowy uznał wobec tego, że skoro po dniu przejścia części zobowiązań szpitala przez pozwanego, pozostały jeszcze niespłacone przez powoda na rzecz wierzyciela należności w wysokości 81.212,97 zł (1.631.212,97 zł – 1.550.000 zł), to niewątpliwie na poczet spłaty pozostałego zadłużenia trzeba zaliczyć wpłaty dokonane przez (...) sp. z o.o. na konto (...) S.A. w miesiącach: styczeń (35.000 zł), luty (35.000 zł) i częściowo w marcu (11.212,97 zł). Oznacza to, że powód może domagać się zasądzenia z tytułu bezpodstawnego wzbogacenia przez pozwanego pozostałych kwot uiszczonych przez (...) sp. z o.o. na rzecz spółki (...), tzn. pozostałej części należności uiszczonej w marcu (23.787,03 zł) oraz wpłat (po 35.000 zł) dokonanych w miesiącach kwiecień-czerwiec. Z tego względu Sąd Okręgowy uznał, iż powództwo w zakresie obejmującym kwoty przekazane przez (...) sp. z o.o. w czerwcu oraz częściowo w marcu zasługiwało na uwzględnienie.

Za uzasadnione Sąd Odwoławczy uznał również żądanie zasądzenia odsetek ustawowych od należności głównej. Zgodnie bowiem z art. 481 k.c. jeżeli dłużnik spóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W myśl natomiast art. 455 k.c. jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Z tego względu Sąd zasądził odsetki ustawowe zgodnie z żądaniem pozwu – od dnia 20 września 2014 r. (tj. od dnia następnego po upływie terminu zapłaty zakreślonego w wystosowanym do pozwanego wezwaniu do zapłaty).

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., zmienił zaskarżony wyrok i zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 58.787,03 zł (23.787,03 zł za marzec 2014 r. oraz 35.000 zł za czerwiec 2014 r.) wraz z odsetkami ustawowymi. W pozostałej części, stosując art. 385 k.p.c., apelację oddalił.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 100 zdanie drugie k.p.c., uznając, iż powód uległ tylko co do nieznacznej części swego żądania (powództwo uwzględniono niemalże w 84%). Z tego względu Sąd zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 5.417 zł tytułem zwrotu kosztów procesu. Na wysokość tych kosztów składają się:

- koszty zastępstwa procesowego w I instancji w kwocie 3.600 zł (§ 6 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu),
- koszty uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł,
- koszty zastępstwa procesowego w II instancji w kwocie 1.800 zł (§ 13 ust. 1 pkt 1w zw. z § 6 pkt 6 ww. rozporządzenia).